

РЕЦЕНЗІЯ НА ПІДРУЧНИК «РАДІАЦІЙНА ГІГІЄНА»

**Авт.: Мурашко В.О., Мечев Д.С., Бардов В.Г.,
Омельчук С.Т., Рушак Л.В., Ластков Д.О.**

Підручник «Радіаційна гігієна», підготовлений і виданий ПП «Нова книга», м. Вінниця, відповідно до наказу МОЗ України як єдиний національний підручник, розрахований на лікарів-інтернів вищих медичних навчальних закладів, слухачів курсів підвищення кваліфікації медичних закладів післядипломної освіти, а також фахівців цивільної і військової охорони здоров'я, які здійснюють радіаційно-гігієнічний контроль за дотриманням правил радіаційної безпеки при використанні джерел іонізуючого випромінювання в різних галузях господарства. Автори подають матеріал у доступній формі для медичних працівників, що працюють в Держсанепідслужбі, лікарів і біологів наукових закладів, а також інженерно-технічних працівників радіологічних об'єктів.

Основна увага приділена питанням захисту від надмірного опромінення працівників медичної галузі, ядерної енергетики, промисловості тощо. У підручнику висвітлені питання, які є теоретичною базою радіаційної гігієни – основи ядерної фізики, радіобіології, радіотоксикології.

У підручнику представлена характеристика різних джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ), включаючи природні, техногенно-підсилені та штучні, що обумовлюють променеві навантаження на людину.

Подана стисла характеристика основних технологічних процесів. Не володіючи такою інформацією фахівець не може захистити себе і довкілля від негативного впливу іонізуючого випромінювання, яке, як відомо, здатне обумовлювати виникнення стохастичних ефектів – онкологічних захворювань, вроджених вад розвитку, не говорячи вже про специфічну променеву патологію (детерміновані ефекти) – гостру і хронічну променеву хворобу, місцеві променеві ураження.

Значна увага приділена характеристиці наслідків ядерних і промислових аварій, а також здійснен-

ню протирадіаційних заходів під час ліквідації наслідків радіаційних аварій у різні періоди. Певна увага приділена також проведенню протирадіаційних заходів при застосуванні ядерної зброї, що відсутнє в інших сучасних працях.

У підручнику висвітлені питання здійснення дозиметричного контролю як на радіологічних об'єктах, так і в період ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Автори також дають характеристику сучасної дозиметричної апаратури, за допомогою якої можна отримати інформацію про радіаційну обстановку, без чого протирадіаційні заходи можуть бути неадекватними, неефективними. Приділена певна увага питанням вибору необхідних приладів для здійснення конкретних вимірювань.

У підручнику представлені найбільш важливі цифрові дані в таблицях і рисунках, є також необхідна довідкова інформація для проведення розрахунків відповідних радіаційних показників, яка буде корисною, враховуючи, що підручник насамперед, розрахований на практичних фахівців.

Весь матеріал подано в логічній послідовності, вдало зроблені акценти на найбільш важливих питаннях у галузі радіаційної гігієни. Автори володіють літературною українською мовою, що робить підручник доступним, легко сприймається подана інформація. Принципових зауважень не маю, але, на жаль, рисунки чорно-білі, що можна вважати певним недоліком.

Використання сучасних вітчизняних нормативних документів, що регламентують правила поведіння з ДІВ та нормування радіаційних факторів, а також посилання на публікації профільних міжнародних організацій, роблять підручник таким, що відповідає вимогам до національних підручників.

*Ст. наук співробітник ННЦРМ докт. біол. наук
В.В. Чумак*